

La bandera de l'anticatalanisme

La política lingüística contra el català del govern Bauzà ha tret al carrer milers de persones durant la primera meitat de la legislatura.

El nou govern de Bauzà presenta la incògnita de què farà amb la bandera anticatalanista que el president ha aixecat en la primera part de legislatura.

La setmana passada el president Bauzà feia una crisi de govern molt profunda. Feia cessar en el seu càrrec el fins ara vice-president econòmic Josep Ignasi Aguiló, el qual era substituït per partida doble: Joaquín García, fins ara director de l'Oficina de Control Pressupostari, s'ocupa de la Conselleria de Promoció Empresarial i Ocupació, mentre que Juan Vicente Marí, director general del Tresor i Política financera, passa a fer-se càrrec de la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts. Núria Riera, que era directora general de Funció Pública, passa a ser la nova consellera d'Administracions Públiques, fins ara a les mans de Simó Gornés, qui deixa l'executiva. A més, la regidora de Benestar Social de l'Ajuntament de Pal-

ma, Sandra Fernández, passa a ocupar la nova Conselleria de Serveis Socials i Família, que carrega amb les competències que li vénen de la Conselleria de Salut que fins ara les gestionava.

Menció a banda mereix la destitució de Rafel Bosch del càrrec de conseller d'Educació, qui, com és conegut pels lectors d'aquest setmanari –vegeu el número anterior–, era a la diana dels grups més furibundament anticatalanistes, com el Círculo Balear i el diari *El Mundo-El Día de Baleares*. El substituirà la menorquina Joana Maria Camps, fins ara directora general de Treball. Un canvi rellevant a efectes de si Bauzà refermarà o rectificarà la política anticatalanista que ha portat a terme durant els dos primers anys del seu mandat.

Els dos primers anys. Com és prou conegut, el govern de Bauzà ha perpetrat en aquesta primera meitat de legislatura tres canvis en l'estatus legal del català. Primer va convertir IB3 en bilingüe; en segon lloc, va reformar la llei de funció pública per degradar el català de requisit a simple mèrit per a accedir a fer feina a l'administració pública balear i, tercer, ha introduït en l'ensenyament –a partir del pròxim curs– el castellà i l'anglès com a llengües vehiculars a costa del català.

Allà on ha tingut, i té, més dificultats per tirar endavant la política lingüística contra el català és en l'ensenyament. Per exemple, davant de l'aprovació per decret del tractament integrat de llengües –l'anomenat trilingüisme que introduirà a l'escola el castellà i l'anglès com a idiomes vehiculars a costa del català–, l'STEI, sindicat majoritari, ha anunciat que recomanarà als pares fer insubmissió i no portar els fills a classe d'algunes assignatures en anglès o bé castellà. Per una altra banda, l'any passat moltes escoles dugueren a terme la

campanya “Enllaçats per la Llengua”, penjant a les façanes un gran llaç fet amb la quadribarrada. Són només algunes mostres de les reaccions que s’han produït a favor del català, i que tingueren el màxim exponent en la manifestació que, convocada per l’Obra Cultural Balear, es va celebrar a Palma el 25 de març de 2012, amb l’assistència de milers de persones.

En el centre de la polèmica a les escoles s’ha trobat el conseller del ram, Rafel Bosch. Durant aquests dos primers anys de legislatura, i malgrat haver posat en marxa iniciatives que el catalanisme titlla de furibunds atacs a la llengua pròpia a les escoles, Bosch ha procurat no cedir del tot davant de la pressió més forassenyadament anticatalanista. Això el va situar –tal i com aquest setmanari informava en el número anterior– en una posició incòmoda i delicada enfront de Bauzà. I això és tan cert que finalment el president el va sacrificar, la setmana passada.

Bosch s’ha situat, durant aquests dos anys, enmig del foc creuat de les crítiques del catalanisme i de l’anticatalanisme. Ha defensat davant del PSM, Obra Cultural Balear i PSOE, entre més, la seva visió d’un ensenyament en el qual el castellà sigui també vehicular, però alhora s’ha negat a assumir els disbarats de la “llengua balear” que l’anticatalanisme més ferotge li exigia. Una actitud que li pot haver costat el càrrec. Perquè la pressió anticatalanista sobre Bauzà ha estat creixent els últims mesos i l’objectiu n’era un només: que sacrificués Bosch. Finalment, així li ha passat.

Finalment, el president ha destituït Rafel Bosch del càrrec de conseller d’Educació, que era el que volia l’anticatalanisme més radical.

La nova consellera d’Educació, Joana Maria Camps, té un discret perfil que fa suposar que farà tot el que li ordeni Bauzà.

Correllengua i cadena pel català

Els Joves per la Llengua han estat organitzant des del passat 20 d’abril una nova edició del Correllengua, una cursa no competitiva de voluntaris que ha portat la Flama de la Llengua per tot Mallorca. El Correllengua culminà el passat dissabte dia 4 a Palma, quan confluí amb la Cadena Humana per la Llengua organitzada per l’Obra Cultural Balear. La cita era a les 6 de l’horabaixa. La intenció dels organitzadors era que una gernació unís les places del Rei En Jaume –en el nomenclàtor apareix com “d’Espanya”– i la de Cort. Amb tota probabilitat la multitud que segur que s’hi reuní –l’acte

es va celebrar després de tancar aquesta edició– encadenà amb escriure les distàncies entre les dues places.

D’aquesta manera l’OCB i els Joves per la Llengua –a més d’altres associacions que s’adheriren a l’acte– han volgut *celebrar* els dos anys del govern de Bauzà, el qual consideren que “persegueix” el català. Justament per això els organitzadors creuen que la reivindicació del català és més necessària que mai. Segons diuen, “els retrocessos en l’ús del català en sectors tan importants per al futur de la llengua com els mitjans de comunicació, l’administració pública i, especialment, l’ensenyament” que persegueix el govern fan inevitable una resposta social contundent. Per això convocaven tota la gent “a sortir al carrer per tornar a dir un sí ben fort a la nostra llengua”.

Segona part de legislatura. Què pot passar ara? Com influirà la nova consellera Joana Maria Camps? És difícil assegurar-ho, però allò que ningú no pot dubtar és que Camps no té el pes i caràcter polítics que tenia Bosch. Fins i tot les seves formacions són extremadament diferents. Bosch és un home conreat culturalment, professor, director d'un prestigiós centre privat de Palma i especialista en tot el que és ensenyament. Camps és llicenciada en dret i agent de la propietat immobiliària. Són currículums força diferents. El conseller destituït té una considerable experiència política en la gestió de l'educació, no debades ja fou director general en la Conselleria d'Ensenyament, en temps del segon govern de Jaume Matas (2003-2007). La nova consellera no té més experiència que haver passat desapercibuda com a directora general de Treball del govern de Bauzà. Bosch era un conseller que ha actuat amb criteris propis, mentre que Camps no té cap perfil polític ni ideològic conegut i tot fa pensar que seguirà les indicacions fil per randa que li doni Bauzà. Que és el que sempre vol el president que facin tots els membres del govern.

No es pot descartar que Bauzà hagi optat per aquest canvi a la conselleria per intensificar la política anticatalanista durant la segona legislatura. Amb un govern que es troba sota mínims per culpa de la manca de recursos econòmics, incapaç de fer res contra l'atur –la gran promesa electoral de 2011–, que sap que acabarà la legislatura enmig d'una crisi econòmica que serà tan o més intensa que quatre anys abans i amb una contestació social enorme, el recurs a l'anticatalanisme pot esdevenir la seva gran bandera electoral.

Fins ara totes les aventures polítiques que s'han basat en aquesta bandera han fracassat. Tanmateix, José Ramón Bauzà està convençut que ara les coses han canviat i que hi ha més vots a guanyar pel flanc anticatalanista que a perdre pel costat regionalista i, sobretot, no vol que UPyD –a qui tem– li pugui xuclar vots per aquesta banda.

Miquel Payeras

El PP afronta la segona meitat de legislatura amb el pessimisme de les bases sobre el futur electoral.

A dos anys vista

El desànim s'ha instal·lat entre una part important de les bases del PP. Un observador i estudiós de les eleccions a les Illes, proper als conservadors, il·lustra aquest setmanari, la setmana passada, sobre el que creu que pot passar el 2015: “Si no canvien radicalment les coses, el PP perdre la majoria absoluta d'aquí a dos anys”. És una idea que està quallant entre la parròquia dretana. Entre la crisi, la decadència de la marca general del PP de Mariano Rajoy i la peculiar forma de governar que té Bauzà, la possibilitat de mantenir els 30 escons que donen la majoria absoluta és considerada per molts militants com una quimera. Els àmbits del PP consultats per aquest setmanari, tot i que no directament relacionats amb la direcció, entenen que el govern –i per extensió tots els governs conservadors, si més no els de les principals institucions– s'han equivocat durant aquests primers dos anys. I que la crisi de govern que va fer Bauzà la

setmana passada té per objectiu, justament, intentar donar més impuls polític a l'executiu i insuflar així més ànim entre la parròquia conservadora.

Minva bipartidista. Les úniques enquestes que es coneixen d'intenció de vot a Balears –vegeu requadre– donen la raó a aquest actual sentiment de les bases del PP i, alhora, s'avenen perfectament amb tots els altres sondejos publicats que mostren, per a tot l'estat i fins i tot per a unes altres autonomies –com el d'*El País* per a Madrid la setmana passada–, o els coneguts per al País Valencià–, el mateix fenomen electoral: que el PP podria perdre molt però que el PSOE seria incapaç de recuperar-se. La conseqüència, òbvia: els partits minoritaris serien els més afavorits, amb increments força importants en vots i escons.

En el cas de Balears, el PSOE liderat per Francina Armengol està seriosament llastat pel fenomen de depressió

Les úniques enquestes

L'Institut Balear de Estudios Sociales (IBES) ha realitzat per al diari *Última Hora* dues enquestes d'intenció de vot al llarg d'aquesta legislatura. Són els dos únics sondejos que s'han fet a les Illes. En la primera enquesta, publicada el juny de 2012, el PP de José Ramón Bauzà mantenia la majoria absoluta per molt poc. En la segona, publicada en el mateix diari el desembre de l'any passat, la perdia. Segons el sondeig, els conservadors podrien baixar dels 35 diputats obtinguts el 2011 fins a 28. Una minva enorme, de 7 escons, que no obstant no seria aprofitada pel seu principal adversari, el PSOE. Els socialistes quedarien, tot i perdre vots, igual que com estan en escons: 19, comptant el de Gent per Formentera, que està adscrit al seu grup parlamentari. Per la seva banda, Més passaria dels 5 escons de fa dos anys a 6. A banda, el ventall polític present al Parlament illenc s'ampliaria força. Entrarien a la cambra tant UPyD com Esquerra Unida i Proposta per les Illes. Els tres partits es repartirien a parts iguals els altres sis escons perdut pels conservadors.

Malgrat la baixada en intenció de vot del PP que auguren les enquestes, el PSOE dirigit per Francina Armengol –a la foto de l'esquerra– no aconsegueix superar la seva crisi. La coalició Més, liderada pel PSM, el secretari del qual és Biel Barceló –a la foto del centre– no recull, segons els sondejos, en benefici propi la baixada del PP. Si la baixada del PP a les urnes de 2015 es confirma, així com l'estancament socialista, els extraparlamentaris UPyD, Esquerra Unida i PI, liderat per Jaume Font –a la foto de la dreta–, seran els més afavorits.

general del vot socialista. La línia d'atac intensa i constant a Bauzà i al PP –per les retallades, per l'afer de la farmàcia, per la política lingüística, etc.– no sembla que li doni cap rèdit, fins ara almenys. És com si la marca general del PSOE de Rubalcaba ofegés qualsevol intent de distinció en clau illenca.

I per la seva banda, tampoc el que abans era el PSM i ara és Més –PSM més IniciativaVerds i Entesa– mostra tenir prou entitat per a créixer molt i poder sumar només amb el PSOE suficients escons per a desallotjar el PP del govern.

Extraparlamentaris. Com que els diputats que cal elegir han de ser els 59 que formen la cambra balear, aleshores són els partits extraparlamentaris els que veuen com creixen –en les enquestes– les seves opcions d'aconseguir representació el 2015. Segons els sondejos publicats, tres formacions ara fora del Parlament tindrien quasi assegurada l'entrada a la cambra. Són UPyD, Esquerra Unida i el PI (Proposta per les Illes).

El partit que s'autodefineix com magenta, fundat per Rosa Díez, és, de tots els extraparlamentaris, el que pareix que tingui més intenció de vot, tot i que la seva real presència orgànica a les Illes és mínima, si bé se li ha de reconèixer que és el que té més activitat

política entre els extraparlamentaris, si més no pel que fa referència a comunicats de premsa, publicació d'estudis, activitats socials diverses, etc. El vot d'UPyD es concentra en especial a Eivissa i a la badia de Palma, als municipis de Palma, Marratxí, Calvià i Lluçmajor, que només són quatre però que a cada elecció solen concentrar en conjunt més del 60 per cert dels vots emesos. A banda d'enquestes, UPyD ha tingut una progressió electoral molt intensa –especialment en els quatre municipis esmentats– des de les generals de 2008 fins a les de 2011, passant per les europees de 2009 i les autonòmiques i locals de 2011. De ser un partit minúscul el 2008, amb 3.000 vots, passà a obtenir-ne 18.000 en els últims comicis generals. Aquesta progressió l'ha feta clarament a costa del PSOE. Allà on els socialistes han baixat, els d'UPyD han pujat pràcticament en la mateixa proporció. Si les enquestes es convertissin en realitat i entrés al Parlament, seria la gran novetat –perquè Esquerra Unida ja hi ha estat i perquè el PI no és gaire diferent d'Unió Mallorquina– i en cas de sumar amb el PP els 30 escons que donen la majoria absoluta, doncs podria obrir-se una nova fase política a les Illes de conseqüències difícils d'imaginar, però dolenta per a la cultura i la llengua pròpies.

Esquerra Unida obté en els sondejos, com passa per tot Espanya, un crei-

xement a costa de la baixada de vot socialista. Gràcies a aquest efecte de vasos comunicants és gairebé segur que podrà arribar al del 5% de vots –és el tall per a entrar en el repartiment d'escons– per la circumscripció de Mallorca, i amb dues dècimes per sobre d'aquest mínim tindria assegurat un segon escó.

Finalment, el PI (Proposta per les Illes), el partit regionalista liderat per Jaume Font, podria també assolir representació. Igual que Esquerra Unida pareix que tingui moltes opcions d'arribar al 5% i en cas de superar-lo en dues dècimes ben bé podria sumar dos escons en total. Al contrari dels altres dos partits, l'handicap d'aquesta formació és que no té cap referència d'àmbit estatal que li doni vots i que, per tant, els haurà d'obtenir exclusivament per la seva feina a peu de carrer dels pobles i ciutats mallorquines.

S'ha de tenir en compte, respecte d'aquests partits petits, que si l'electorat en aquests dos anys que queden per a les eleccions rectificqués el càstig a què ara els enquestats diuen que sotmetran els partits majoritaris, per minsa que fos aquesta rectificació, el resultat en partits tan petits podria ser nefast, i en algun dels tres casos deixar-lo novament fora del Parlament.

Miquel Payeras